

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Partner voor beleid

Samenvatting focusgroep Participatie 2 maart 2016

Betrekken bewoners bij de stad. Voorbeeld: Leefbaarheid en levendigheid Binnenstad.

Wat is de focusgroep Participatie?

De Focusgroep Participatie is een pilot waarbij de gemeente periodiek met bewoners in gesprek gaat over de samenwerking tussen stad en gemeente. Hiermee doelen we zowel op de ingeburgerde vormen van bewonersparticipatie als op de nieuwere vormen van overheidsparticipatie. Het Onderzoekcentrum Drechtsteden begeleidt deze bijeenkomsten.

1. Kennismaking en rol focusgroep

Wat kan de gemeente doen om inspiratie in de samenleving los te maken? Dat is de centrale vraag tijdens de tweede bijeenkomst van de Focusgroep Participatie. In oktober 2015 vond de eerste bijeenkomst van de Focusgroep Participatie plaats. Er is toen geconstateerd dat er de laatste jaren voor bewoners meer mogelijkheden om invloed uit te oefenen zijn gekomen. En dat de gemeente daar nog meer aan kan doen door niet in te steken op het creëren van draagvlak voor plan, maar door te vragen naar inspiratie. Over dit thema is, onder begeleiding van het Onderzoekcentrum Drechtsteden, tijdens deze bijeenkomst van de Focusgroep Participatie doorgesproken. In het kader van de Tussenbalans wordt er stil gestaan bij de politieke speerpunten van het college. Wat vinden de deelnemers van de manier waarop de gemeente werkt aan de prioriteiten? Wat gaat goed en wat kan beter?

2. Betrekken bewoners bij leefbaarheid en levendigheid van de stad

Wat kan de gemeente meer, beter of anders doen?

Leefbaarheid en levendigheid in de Binnenstad heeft veel raakvlakken met andere onderwerpen. Dat zie je ook in de begroting. Er zijn meerdere indicatoren die positief ontwikkeld zijn, zoals de aantrekkelijkheid van de stad, maar dat geldt niet voor alles. Naar aanleiding van de vraag wat de gemeente meer, beter of anders kan doen wordt met name leegstand genoemd.

De deelnemers stellen: "We wonen in een mooie stad, die ook met de fiets goed bereikbaar is. Maar er zijn wel een aantal aandachtspunten, zoals invulling van de huidige leegstand" en de "leegstand moet aangepakt worden." Het thema houdt de aanwezige bewoners bezig. Er worden suggesties gedaan: "Leegstand is een symptoom, de veranderingen in het koopgedrag zijn structureel. Daarom is de uitdaging om de Binnenstad ondanks minder winkels levendig te houden. In de Binnenstad vallen nu gaten. Er is een andere manier van denken nodig. Waarom zouden alle activiteiten van de gemeente in één gebouw plaats moeten vinden? Je zou bijvoorbeeld bepaalde activiteiten van de gemeente naar het gebouw van V&D kunnen overplaatsen. Het Energiehuis is een geslaagd voorbeeld van hergebruik van een bestaand gebouw." Een deelnemer vult, over de werkwijze van de gemeente, aan: "De gemeente is hier [met hergebruik] ook al mee bezig als het gaat om het gebouw aan de Noordendijk. Men nodigt bewoners en ondernemers uit om voor dat gebouw met ideeën/plannen te komen."

"Een ander goed voorbeeld is DOOR en het Praathuis, waar nu vrijwilligers activiteiten, zoals voor kinderen organiseren. Hiermee zou je noaberschap kunnen faciliteren" "Als er plannen van bewoners zijn, dan zou de gemeente dat moeten koesteren". En in het verlengde daarvan: "Gemeente, ga zorgvuldig met het creatieve kapitaal in je stad om."

Gesteld wordt dat een compacter winkelgebied in combinatie met andere activiteiten naar de binnenstad halen, nodig is om de levendigheid van de Binnenstad te behouden. "Juist aan het einde van Voorstraat Noord zijn nieuwe zaken gestart. Dat maakt het daar weer leuk. De Vriesestraat is aantrekkelijk omdat daar een concentratie is van kleine, creatieve winkeltjes. Niet die standaardzaken die je overal ziet." En, "in de gemeenteraad is weleens voorgesteld om een belasting te heffen op leegstand. De gemeente schenkt wel aandacht aan eigenaren van leegstaande panden, maar het resultaat is nog weinig zichtbaar."

Het beeld over de ontwikkeling van de Binnenstad dat naar voren komt door een aantal indicatoren, bijeengebracht door het Onderzoekcentrum Drechtsteden (zie hiervoor ook de bijlage) herkent men deels wel, maar niet volledig.

Naast leegstand komen nog twee andere thema's aan de orde:

- De aanwezigen beamen dat het parkeren in de Binnenstad voor bewoners en bezoekers verslechterd is zoals door het invoeren van betaald parkeren bij het Energiehuis, betaald parkeren op zondag en ook is de vlekkenverdeling nog niet optimaal.
- "Hoewel de fietsdiefstal verminderd is, herkent men positieve beeld over fietsen bij de fietsersbond niet: als het gaat om de structuur, de kwaliteit van fietspaden, de veiligheid bij rotondes zoals de Groene Zoom, het duurt lang voor er wat verbetert."

3. Hoe reageert de gemeente op initiatieven?

Als er plannen van bewoners zijn, dan zou de gemeente dat moeten koesteren. "We hebben een enthousiast idee/plan ontwikkeld om zwerfafval met een zwerfafvalcoördinator aan te pakken via het re-integratieproject voor 50-plussers. Daar is vanuit de gemeente echter geen financiële ondersteuning aan gegeven hoewel er een budget is van 140.000 euro voor de aanpak van zwerfafval en de gemeenteraad er een motie over heeft aangenomen. Het budget bleek al belegd en bovendien werd traag gereageerd. Er is zelfs een deel van het budget gereserveerd voor burgerinitiatieven, maar ook daar lukt het niet om een beroep op te doen."

"Het positieve beeld over bewonersparticipatie bij de gemeente komt niet overeen met wat men in de wijken ervaart. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de Dordtse doorpakkers. In het Stads kantoor ziet men dit als succes. Zo zouden er in Oud Krispijn 57 Dordtse doorpakkers zijn, terwijl men bij een bijeenkomst van bewoners aangeeft dat men deze nooit/zelden ziet. Als het gaat om doorpakkers, dan is dit door de gemeente qua openheid ten nadele aangepast. Voorheen was het transparant wie doorpakker was. Nu niet meer. De gemeente moet weer transparant zijn, met een duidelijke rolverdeling: de gemeente is er om de stad schoon te maken en de burgers zijn er om de stad schoon te houden."

De veranderende gemeentelijke rol kan, volgens enkele deelnemers, ook bepaalde spanningen met zich meebrengen. Dat is volgens hen goed te zien in het sociaal domein. "Men heeft het over de participatiesamenleving, maar het komt er in de praktijk op neer dat beroepskrachten [zoals in het Polderwiel] ontslagen zijn en er nu vacatures worden gezet voor vrijwilligers om de activiteiten over te nemen. Op dit moment zijn er nauwelijks activiteiten in het Polderwiel, dat was voorheen anders. Hetzelfde geldt voor De Prinsemarij. Dit is de schaduwkant van de participatiesamenleving."

"Daarbij is het een enorme drempel dat mensen uit Stadspolders naar de Blaauwweg in Sterrenburg moeten voor een afspraak met het sociaal wijkteam. De relatie tussen sociaal wijkteam (voor Oost is dat aan de Blaauwweg) en jeugdteam (voor Oost zit dat in Palet in Stadspolders) is voor mensen verwarrend en leidt tot onnodige wachttijd. Dat is niet laagdrempelig. Er is weinig bekend over hoe het sociaal wijkteam werkt. "Ook ik heb -als professionele hulpverlener- er nog geen goede informatie gekregen over hoe het sociaal wijkteam werkt. Of een folder. Ze zijn niet met ons kennis komen maken. De website is onduidelijk. Daarom de suggestie aan de sociale wijkteams om meer met de mensen op de werkvloer te gaan praten en (meer en beter) te communiceren. Het is ook een gemeentelijke verantwoordelijkheid om de sociale wijkteams aan te sturen en te evalueren."

Wat gaat goed, wat gaat beter?

Wat zou kunnen helpen om de energie uit de stad nog meer te benutten? Hoe kan de gemeente meer inspiratie losmaken? Er zijn goede ervaringen: een goed voorbeeld is de lintjesregen. Hier zijn we goed geholpen door de ambtenaar van het Kabinet van de burgemeester. Ook ervaringen met de balie-medewerksters zijn positief.

De deelnemers geven aan dat het zou beter zijn als ambtenaren macht loslaten. Bijvoorbeeld bij het toekennen van wijkwensen. En ook duidelijk maken waar je met een initiatief naar toe kunt, waar de ingang is en daar snel en eenduidig antwoord geven. "Het ligt vooral aan de houding van de ambtenaar. Misschien nog meer de betrokkenheid/passie van ambtenaren bij de stad." Die passie is er of is er niet. Je zou waarschijnlijk wel meer betrokkenheid kunnen krijgen als ambtenaren op het eiland of in de wijk zelf wonen.

4. Onderwerpen volgende keer en afspraken

Vooraf houden we vanuit het OCD een peiling onder de uit te nodigen deelnemers over het onderwerp voor de volgende keer. Het kan gaan over levendigheid van de Binnenstad (en evenementen), creatieve oplossingen voor de leegstand, kwaliteitsniveau openbare ruimte.

Aan de deelnemers aan de focusgroep is voorgelegd hoe men aankijkt tegen het openbaar maken van het verslag, (nadat het aan de deelnemers is voorgelegd) bijvoorbeeld op de website van het OCD of wijkkrant. Daar stemt men mee in.

Bijlage: Stand en ontwikkeling indicatoren

<i>indicator</i>	<i>Stand 2012</i>	<i>Stand 2015</i>	<i>Ont- wikkeling</i>
<i>Rapportcijfer veiligheid in de buurt</i>	6,8	6,8	<i>Gelijk Binnenstad beter, Noordflank slechter</i>
<i>Aandeel inwoners dat overlast van jongeren ervaart (in Binnenstad 1, in Noordflank 5 hinderlijke groepen)</i>	59%	52%	<i>Neemt iets af, wel dubbele van Dordrecht</i>
<i>Rapportcijfer leefbaarheid</i>	7,2	7,3	<i>Gelijk Binnenstad beter, Noordflank slechter</i>
<i>Aantrekkelijkheid stad</i>		<i>Van 30e naar 17e</i>	<i>Positief</i>
<i>Toeristisch bezoekers</i>	<i>beneden gemiddeld t.o.v. zeven gemeenten</i>	<i>iets boven gemiddeld t.o.v. zeven gemeenten</i>	<i>Positief</i>
<i>Veel overlast parkeren</i>	28%	32%	<i>Verslechterd, Ook hoger dan Dordts gemiddelde (25%)</i>
<i>Openbaar vervoer</i>	7,4		<i>Niet bekend</i>
<i>Fietsvriendelijkheid (diefstal aangiftes -38%) enquête</i>	6,9 30%	37%	<i>Aangiftes verminderd Volgens enquête toegenomen</i>
<i>Leegstand</i>	<i>Verschildt per straat (Voorstraat Midden slecht, Vriesestraat goed)</i>		<i>Conform landelijk: negatief (wel positief: Mediamarkt, Primark)</i>